

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΕΠΑΛ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΥΣΙΔΗ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δύσκολη η ζωή των ΑμεΑ στην Ελλάδα: Τα δεκάδες προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά

Τι αναφέρει ο Συνήγορος του Πολίτη στην πρώτη του έκθεση για τα προβλήματα των ΑμεΑ στην Ελλάδα;

Αδυναμία πρόσβασης σε κοινόχρηστους χώρους, δημόσια κτίρια και μέσα μεταφοράς, διακρίσεις στο εργασιακό περιβάλλον, περιορισμό των δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων και αναπηρικών συντάξεων, αδυναμία ένταξης των παιδιών στη σχολική εκπαίδευση, είναι μερικά μόνο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ΑμεΑ στην Ελλάδα. Η έκθεση, που θα συντάσσεται σε ετήσια βάση, αφορά στην εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Σημειώνεται ότι το 2017 η ελληνική πολιτεία νομοθέτησε μηχανισμό για την εξωτερική, ανεξάρτητη παρακολούθηση της εφαρμογής της συγκεκριμένης Σύμβασης και ανέθεσε την αρμοδιότητα αυτή στον Συνήγορο του Πολίτη. [...]

Ανάμεσα στα προβλήματα που διαπιστώνονται είναι η προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ στα μέσα μαζικής μεταφοράς, κυρίως λεωφορεία και τρόλεϊ που λόγω παλαιάς κατασκευής έχουν στενούς χώρους και κακή συντήρηση και δεν παρέχουν διασφάλιση για την έγκαιρη και ασφαλή μετακίνηση. Ακόμα και για τα νεότερα οχήματα που φέρουν ειδικές ράμπες έχουν διατυπωθεί παράπονα στον Συνήγορο ότι πολλές φορές δεν λειτουργούν λόγω κακής συντήρησης, ενώ οι στάσεις των λεωφορείων στην πλειονότητά τους δεν είναι κατάλληλα διαμορφωμένες, ώστε να είναι προσβάσιμες. [...]

Την ίδια ώρα, οι θεσπισμένες ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών συχνά δεν εφαρμόζονται είτε λόγω των κλίσεων είτε λόγω της στενότητας ή ανυπαρξίας πεζοδρομίων. Αδυναμία πρόσβασης έχουν και πολλά δημόσια κτίρια, μεταξύ των οποίων ακόμα και δικαστήρια, παρά το γεγονός ότι κρίνεται αναγκαία η ειδική μέριμνα για την πρόσβαση των ΑΜΕΑ στην παροχή νομικών πληροφοριών και υπηρεσιών ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα πραγματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη. [...]

Στην εργασία σημειώνεται ότι οι υποθέσεις που αφορούν διάκριση λόγω αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης εμφανίζουν σταδιακή αύξηση ενώ αφορούν λιγότερο τον ιδιωτικό και περισσότερο τον δημόσιο τομέα. Επίσης, ενώ με νόμο του 1998 ορίζονται συγκεκριμένες ποσοστώσεις για τις προσλήψεις ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, οι ποσοστώσεις αυτές έχουν εξαιρετικά περιορισμένη εφαρμογή στον ιδιωτικό τομέα. [...]

Σχετικά με την πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας διαπιστώνεται ότι οι υπηρεσίες υγείας δεν εξειδικεύονται σε παροχές πρόληψης και αποκατάστασης των ΑΜΕΑ, αλλά είναι περισσότερο εστιασμένες στις ανάγκες πιστοποίησης της αναπηρίας. Επίσης, το κόστος συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη είναι αρκετά υψηλό. [...]

Αναφορά γίνεται και στην πρόσβαση στο ψηφιακό περιβάλλον, η οποία στην πράξη δεν διασφαλίζεται, καθώς διαπιστώνεται ότι ελάχιστες ιστοσελίδες είναι πλήρως προσβάσιμες για ΑΜΕΑ. Ως

χαρακτηριστικό παράδειγμα παρουσιάζεται ο ΟΑΕΔ. Μολονότι οι αιτήσεις των υποψήφιων δικαιούχων για τα προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα υποβάλλονται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΟΑΕΔ, απουσιάζουν οι κατάλληλες μορφές υποστήριξης για τα άτομα με αναπηρία. [...]

Πηγή : <https://www.lifo.gr/now/greece/dyskoli-i-zoi-ton-amea-stin-ellada-ta-dekades-problimata-poy-antimetopizoyn-kathimerina>

1^η Δραστηριότητα

A1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην Ελλάδα (60-80 λέξεις).

15 Μονάδες

2^η Δραστηριότητα

A2. Να αναγνωρίσετε τον τρόπο και ένα (1) μέσο πειθούς που χρησιμοποιεί ο αρθρογράφος στην πρώτη παράγραφο του αποσπάσματος («Αδυναμία πρόσβασης...Συνήγορο του Πολίτη.»).

5 Μονάδες

A3. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε τρεις (3) διαφορετικές διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις του κειμένου και να δηλώσετε τη λειτουργία τους.

6 Μονάδες

A4. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε ένα σημείο του κειμένου στο οποίο χρησιμοποιείται ασύνδετο σχήμα. Στη συνέχεια να εξηγήσετε τη λειτουργία του στο απόσπασμα.

4 Μονάδες

3^η Δραστηριότητα

A5. Πρόσφατα διαβάσατε το παραπάνω άρθρο για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινότητά τους. Με αφορμή αυτό το άρθρο αποφασίζετε να δημοσιεύσετε μια ηλεκτρονική ανάρτηση με σκοπό να αναφερθείτε στο βασικότερο, κατά τη γνώμη σας, από τα προβλήματα που παρουσιάζονται στο κείμενο και να προτείνετε τρόπους βελτίωσης της διαβίωσης των ΑμεΑ συνολικά με ευθύνη της πολιτείας. (200-250 λέξεις)

20 Μονάδες

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΖΟΖΕ ΣΑΡΑΜΑΓΚΟΥ (1922-2010)

ΠΕΡΙ ΤΥΦΛΟΤΗΤΟΣ

Επιτέλους το πράσινο άναψε, τα αυτοκίνητα πάτησαν γκάζι απότομα, απ' ότι φαίνεται όμως δεν έβαλαν όλοι μπροστά. Ο πρώτος οδηγός της μεσαίας λωρίδας είναι σταματημένος, κάποιο μηχανικό πρόβλημα πρέπει να έχει, ίσως χαλαρό γκάζι, ή κόλλησε ο λεβιές του σασμάν, ή θα παρουσιάστηκε κάποια βλάβη στο υδραυλικό σύστημα, μπλόκαραν τα φρένα, ή έχει ελαττωματικό ηλεκτρικό κύκλωμα, εκτός κι αν έμεινε απλώς από βενζίνη, δεν θα ήταν δα πρωτοφανές. Η νέα συνάθροιση πεζών που σχηματίζεται στα πεζοδρόμια παρακολουθεί τον οδηγό του ακινητοποιημένου αυτοκινήτου να χειρονομεί πίσω απ' το παρμπρίζ, ενώ τα αυτοκίνητα πίσω του κορνάρουν δαιμονισμένα. Μερικοί οδηγοί βγήκαν ήδη στο δρόμο με την πρόθεση να σπρώξουν το αμάξι που έχει κολλήσει κάπου όπου δεν θα παρεμποδίζει την κίνηση, χτυπούν θυμωμένα τα κλειστά τζάμια, ο άντρας που βρίσκεται μέσα γυρνά το κεφάλι του προς το μέρος τους, τότε από τη μια πλευρά και τότε από την άλλη, φαίνεται πως κάτι φωνάζει, από τις κινήσεις του

στόματός του φαίνεται πως επαναλαμβάνει συνέχεια μία λέξη, όχι μία, δύο, έτσι είναι πραγματικά, όπως θα διαπιστωθεί όταν επιτέλους κάποιος θα κατορθώσει να ανοίξει την πόρτα. Είμαι τυφλός. [...]

Ποιος θα το 'λεγε. Αν χρειαζόταν να εκτιμήσουμε την κατάσταση των ματιών αυτού του ανθρώπου με μια ματιά, γιατί μόνο αυτό είναι δυνατό αυτή τη στιγμή, φαίνονται υγιή, η ίριδα είναι υγρή, φωτεινή, και το ασπράδι λευκό και συμπαγές σαν πορσελάνη. Τα τσιτωμένα βλέφαρα, το ρυτιδιασμένο δέρμα του προσώπου, τα ματοτσίνορα που γύρισαν ξαφνικά, όλα αυτά, ο καθένας μπορεί να το δει, έχουν παραμορφωθεί από την αγωνία. Με μια απότομη κίνηση το θέαμα αυτό εξαφανίστηκε πίσω απ' τις κλειστές γροθιές του άντρα, σαν να ήθελε να συγκρατήσει στο εσωτερικό του εγκεφάλου του την τελευταία εικόνα που προσέλαβε, ένα κόκκινο φως, στρογγυλό, σ' ένα φανάρι. Είμαι τυφλός, είμαι τυφλός, επαναλάμβανε με απελπισία καθώς τον βοηθούσαν να βγει από το αυτοκίνητο, και τα δάκρυα στα οποία αναλύθηκε έκαναν ακόμα πιο λαμπερά τα μάτια που εκείνος έλεγε πως ήταν νεκρά. Θα περάσει, θα δείτε ότι θα σας περάσει, μερικές φορές είναι νευρικό, είπε μία γυναίκα. Το φανάρι είχε αλλάξει πάλι χρώμα, κάποιιο περίεργοι περαστικοί πλησίασαν κι αυτοί, κι οι οδηγοί πιο πίσω, που δεν ήξεραν τι συνέβαινε, διαμαρτύρονταν γι' αυτό που οι ίδιοι πίστευαν πως ήταν ένα συνηθισμένο ατύχημα, κάποιο σπασμένο φανάρι, κάποιος τσακισμένος προφυλακτήρας, πάντως όχι κάτι που να δικαιολογεί όλη αυτή τη σύγχυση. Καλέστε την αστυνομία, φώναζαν, πάρτε απ' τη μέση αυτή τη σακαράκα. Ο τυφλός κέτευε, Σας παρακαλώ, ας με πάει κάποιος στο σπίτι μου. Η γυναίκα που είπε ότι είναι νευρικό ήταν της άποψης ότι έπρεπε να καλέσουν ένα ασθενοφόρο να μεταφέρει τον δύστυχο στο νοσοκομείο, αλλά ο τυφλός είπε όχι, δεν είχε τέτοια απαίτηση, αρκεί να το συνοδεύσουν μέχρι την είσοδο της πολυκατοικίας όπου μένει.

Ζοζέ Σαραμάγκου, «Περί Τυφλότητας», Εκδόσεις Καστανιώτης.

1^η Δραστηριότητα

B1. Στο απόσπασμα ο ήρωας αντιμετωπίζει ένα ξαφνικό πρόβλημα. Να περιγράψετε τις αντιδράσεις των περαστικών πριν και μετά την αποκάλυψη του προβλήματός του.

15 Μονάδες

2^η Δραστηριότητα

B2. Να αναγνωρίσετε το είδος του αφηγητή με κριτήριο την εστίαση και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

7 Μονάδες

B3. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε μια οπτική και μια ακουστική εικόνα από το παραπάνω απόσπασμα.

8 Μονάδες

3^η Δραστηριότητα

B4. Να περιγράψετε τη συναισθηματική κατάσταση του ήρωα μετά τη συνειδητοποίηση του προβλήματός του και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές σε συγκεκριμένα χωρία του κειμένου. Πώς θα νιώθατε εσείς στην θέση του; (100-150 λέξεις)

20 Μονάδες

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!